

טמונה בפרשה

עלון שבועי לעידוד העיון והבקיאות בפרשת השבוע

לסדר את הפרשה

לפניכם רשימת נושאי הפרשה בסדר מעורב, עליכם לסדרם מחדש לפי סדר ההתרחשויות בפרשה. כשתצליחו, תקבלו מהאותיות חלק מפסוק מהפרשה.

א. דיני מלחמה ומצור

י. דיני רוצח והבדלת ערי מקלט

כ. דיני נביאים

כ. דיני המשפט

ל. דיני שימת מלך

ל. דין עגלה ערופה

מ. איסור כל מיני כישוף

ע. מתנות הכהונה ועבודת הלווים

פ. איסור לעבוד ע"ז

ר. סדר היציאה למלחמת הרשות

ר. הכרעת הסנהדרין במחלוקות בי"ד

ש. דיני עדים זוממים

"

"

שאלה לשולחן השבת

"ולא ירבה לו נשים ולא יסור לבבו"

מבואר בתורה שאסור למלך להרבות לו נשים כדי שלא יהא כרוך אחריהן ויסור לבבו על ידי כן.

ויש לבאר אם כן, מדוע אין איסור זה לכל אדם מישראל, שהרי מובן מאליו שכל יהודי מצווה שלא לעשות דברים שיסורו את לבבו מאחרי הקב"ה ואם ריבוי נשים גורם לכך, אזי יש לאסור ריבוי נשים לכל אחד מישראל כפי שאסרנו על המלך?

מטרת השאלה

הינה לעורר דיון סביב שולחן השבת. ניתן לשלוח את תשובותיכם למערכת (בצדוף מקורות, אם ישנם) ובל"נ אכתוב מן התשובות בעוד כחודש.

פנינים

"ולא תקח שחד"

רמז על כל השתלשלות הרעות שיש במתן שוחד: עובר על "לא תטה משפט" ובכך שהוא מטה את המשפט אז מטה אחרנית לאותיות שלפני אותיות המילה 'תטה' והן 'שחד'. וכן האותיות שלפני 'שחד' הן 'רגז', מפני שהש"ת מתמלא רוגז על נותני ומקבלי השוחד. ולא עוד אלא שמורידו לגיהנום שהרי האותיות שלפני 'רגז' הן 'קבו' וזה גיהנום בגימטריא. וזהו שכתוב (יבמות קט): 'לעולם יראה הדיין כאילו חרב מונחת לו על צווארו וגיהנום פתוחה לו מתחתיו'. (לדעת חכמה ומוסר)

"מי האיש אשר בנה בית חדש ולא הנכו... ומי האיש אשר נטע כרם ולא חללו..."

ולאחר מכן כתוב: מי האיש אשר ארש אשה ולא לקחה". כתב הרמב"ם (הלכות דעות פ"ה הי"א) שדרך בעלי הדעה, שיקבע לו אדם מלאכה המפרנסת אותו, ואח"כ יקנה בית דירה ואח"כ ישא אשה. שנאמר 'מי האיש אשר נטע כרם ולא חללו, מי האיש אשר בנה בית חדש ולא חנכו'. והתמיהה גדולה: איך הפך הרמב"ם את סדר הכתובים שהרי בתורה בניית הבית קודמת לנטיעת כרם? ויש לדקדק, שהפסוק מדבר על מי שנטע כרם ולא חיללו דבר השייך רק בשנה הרביעית לנטיעת הכרם שכן עד כה הפירות אסורים משום ערלה. אם כן, הנטיעה עצמה קדמה לבניית הבית ולנשואין. (חת"ס)

"ואם ירחיב ד' אלקיך את גבלך... ויספת לך עוד שלש ערים על השלש האלה"

כתב רש"י: 'ויספת לך עוד שלש. הרי תשע, ג' שבעבר הירדן, וג' שבארץ כנען, וג' לעתיד לבא'. יש לבאר אם כן, מדוע לעתיד לבוא תהיינה עוד שלוש ערי מקלט חדשות והרי ישנן נבואות על העתיד לבוא: 'לא ישא גוי אל גוי חרב', וכן: 'ובלע המות לנצח' ומפני מה נצטרך עוד ערי מקלט לאותם שרצחו בשגגה? ויש לומר: א. הכוונה במקרה של גאולה מוקדמת ('אחישנה') שבה רוב ישראל יהיו צדיקים אך לא כולם ויגרום הקב"ה לכך שאת חייבי המיתה יהרגו החוטאים הקלים בשוגג ויגלו לערי מקלט, וכך כולם יתכפרו על פשעייהם. ב. מדובר לשיטת שמואל שלעתיד לבוא עולם כמנהגו נוהג. ג. הכוונה לזמנו של משיח בן יוסף. (השל"ה) ד. לצורך גרים מאומות העולם או עבדים. ה. כל מי שירצה לגזור על עצמו כלות יוכל ללכת לעיר מקלט ולתקן את נפשו מתוך הגלות. ו. תמיד תישאר זכות הבחירה ויתכן להרוג בשגגה, ומה שיעלם יהיה החרב והמלחמות וכן המיתה הטבעית של האדם. ז. מי שהתחייב גלות ולא גלה, לעתיד לבוא יצטרך לגלות. (ע"פ תשובות הקוראים הנכבדים שליט"א 'שאלה לשולחן שבת' תשפ"א)

זמן חדש לספר חדש!

ניתן להשיג ב"מקרא" הוצאה לאור, ובטלפון:

052-7665775

חדש! ניתן להזמין חוברות של חומש בודד מתוך הספר כמזכרת מאירועים

ישנו ביקוש רב בבתי כנסת ברחבי הארץ לקבל את העלון לקהילתם.

זו ההזדמנות שלכם לזכות בהפצת תורה!

השתתפו באמצעות העברה לבנק לאומי (10) סניף 905 חשבון 5055271 ע"ש 'בייז'.

חידון א' ת'

התשובה לכל שאלה **מתחילה** באות המופיעה בתחילת השורה

- א. אסור ליטע אותה
- ב. רוצח בשגגה הוא מי שרצח ___ דעת
- ג. רודף אחר הרוצח, להורגו בעזות מצח
- ד. יש לתת לכהן את ראשית ___
- ה. יום מתן תורה נקרא גם "יום ___"
- ו. "השוחד יעור עיני חכמים ___ דברי צדיקים"
- ז. הם עורפים את העגלה
- ח. סוג קוסם אסור
- ט. במלחמת הרשות הם חלק מהביזה
- י. סוג קוסם אסור
- כ. אחד מעממי ארץ ישראל
- ל. אסור למלך להרבות לו נשים כדי שלא יסור -
- מ. שלושה סוגי קוסמים אסורים
- נ. איש שכזה, למלחמת הרשות לא יוצא
- ס. למלך אסור להרבות לעצמו מהם
- ע. יש לקרוא אליה לשלום לפני שתלחם בה
- פ. "כפר לעמך ישראל אשר ___ ד"
- צ. אסור להשתחוות להם, וממש אין בהם
- ק. ממתנות הכהונה הניתנים מבשר הזבח
- ר. יש לבער אותו מקרבנו
- ש. שני סוגי אנשים האחראים למשפט
- ת. כך תהיה עם ד' אלוֹקֵיךְ

חידון א' ת' הפוך

התשובה לכל שאלה **מסתיימת** באות המופיעה בתחילת השורה

- א. איש שכזה, למלחמת הרשות לא יוצא
- ב. איש שכזה, למלחמת הרשות לא יוצא
- ג. "לא ___ גבול רעך"
- ד. אסור לשופט לקחת אותו
- ה. מצווה הנעשית כשנמצא חלל בשדה
- ו. "___ ___ לא ___ את הדם הזה"
- ז. ממתנות הכהונה - ראשית ה___
- ח. הוא נס מפני גואל הדם
- ט. בני צריכים להבדיל בא"י 3 ערי ___
- י. לשבט זה אין חלק ונחלה בא"י
- ך. יש להכין את ה___ לערי המקלט
- ל. "___ ___ מן העץ ומצא את רעהו ומת"
- ם. ממתנות הכהונה הניתנים מבשר הזבח
- ן. יש לערוף את העגלה ליד נחל___
- ס. עד שקר הוא 'עד ___'
- ע. ממתנות הכהונה הניתנים מבשר הזבח
- ף. למלך אסור להרבות לעצמו מאד
- ץ. האדם נמשל ל___ השדה
- ק. יש לרדוף אחריו במשפט
- ר. מלך צריך לכתוב לו את התורה על -
- ש. אסור להשתחוות לה
- ת. אסור ___ עץ מאכל

כתרגומו

דכל פרה נדיא דעלייה מילה מתחילת אונקלוס נכנסה לעברית של רמנו.

"ביעור" (יט,ה) = "בהורשא". המילה העברית 'חורשה' המתארת יער קטן, מקום כינוס עצים.

מן המדרש

"שופטים ושטרים". אמר רבי לוי: למה הדבר דומה? למלך שהיו לו בנים הרבה והיה אוהב את הקטן יותר מכולם, והיה לו פרדס אחד והיה אוהבו יותר מכל מה שהיה לו. לימים, אמר המלך: "נותן אני את הפרדס הזה שאני אוהבו מכל מה שיש לי, לבני הקטן שאני אוהבו מכל בני". כך אמר הקב"ה: "מכל האומות שבראתי, איני אוהב אלא לישראל, שנאמר: 'כי נער ישראל ואהבהו'. מכל מה שבראתי איני אוהב אלא את הדין, שנאמר: 'כי אני ד' אהב משפט'. אמר הקב"ה: 'נותן אני מה שאהבתי לעם שאני אוהב', הוי: 'שופטים ושטרים'. אמר הקב"ה לישראל: בני, חייכם בזכות שאתם משמרים את הדין אני מתגבה. מנין? שנאמר: 'ויגבה ד' צבאות במשפט'. ועל ידי שאתם מגביהים אותי בדין, אף אני עושה צדקה ומשרה את קדושתי ביניכם, מנין? שנאמר: 'והאל הקדוש נקדש בצדקה'. ואם שמרתם את שניהם, הצדקה והדין, מיד אני גואל אתכם גאולה שלמה, מנין? שנאמר: 'כה אמר ד' שמרו משפט ועשו צדקה כי קרובה ישועתי לבוא וצדקתי להגלות'. (ע"פ מדרש רבה)

מילה בפרשה

**נבחר ללא קדושה,
גוף ללא נשמה,
מרחב ללא מאומה,
הסכם ללא תקומה.**

המונח המבוקש הינו מילה
בת 3 אותיות המופיעה בפרשה.
אשר כל שורה בחידה
רומזת להקשר שונה שלה.
(יתכן כתיב חסר וחילופי אותיות
בעלי הגיה דומה)

התשובה תתפרסם אי"ה בגליון הבא

ושפני טמוני חול

איך יתכן שאדם גירש את אשתו כדת וכדין בגט ובעדים נשרים ונחשבת גרושה לכל דבר ועניין, מלבד זאת שאסורה להינשא בשנית?

***

"לא תשחית את עצה לנדח עליו גרון כי ממנו תאכל ואתו לא תכרת כי האדם עץ השדה"

ר' חיים פלאג'י כתב שההולכים בפרדסים בשבת ובאים לידי חילול שבת, אינם יודעים כי האילנות צווחים עליהם כשיש חילול שבת, משום שחילול השבת גורם לדליקה וכשיש שריפה בבתים, אח"כ מוכרחים לקנות אילנות לעשות נסרים לבנות בתים. ולכן כשרואים העצים חילול שבת הם צועקים על הרעה העתידה לבוא עליהם. (כף החיים סי' ל')

שעשועי דאורייתא

"וערפו שם את העגלה"

איפה עוד בתורה מוזכר שבע"ה נהרג ע"י עריפה מאחורי צווארו?

***

מצאו נא בפרשה:

1. שלושה עצים שמוזכרים.
2. פסוק שמתחיל ומסתיים באות ל'.
3. שלוש מילים רצופות שמתחילות באותן שתי אותיות.
4. שם של מסכת בש"ס.
5. את האות ה' המופיעה 3 פעמים ברציפות. (לא באותה מילה)
6. את שמותיהם של שניים מן השבטים.

שמיאות מי יבין

לפניכם פסוק מן הפרשה שנפל בו שיבוש, התשכילו להבין מהו?

1. "על פי התורה אשר יורוך ועל המשפט אשר יאמרו לך תעשה לא תתור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל"
2. "ואשר יבא את רעהו ביער להטב עצים ונדהה ידו בגרון לכרת העץ ונשל העץ מן הברזל ומצא את רעהו ומת הוא ינוס אל אחת הערים האלה והי"

תשובות

ושפני טמוני חול - תשובה לגיליון קודם: היכן מוזכר חודש אלול בתנ"ך? - "ותשלם החומה בעשרים וחמשה לאלול" (נחמיה ו, טו). **לסדר את הפרשה** - "כפר לעמך ישראל". **חידון א' ת'** - אשרה, בבלי, גואל הדם, דגנך, הקהל, ויסלף, זקני העם, חובר חבר, טף, ידעוני, כנעני, לבבו, מעונן מכשף מנחש, נטע כרם, סוסים, עיר, פדית, צבא השמים, קיבה, רע, שופטים שוטרים, תמים. **חידון א' ת' הפוך** - ירא, רך לבב, תסיג, שוחד, עגלה ערופה, וענו ואמרו ידינו שפכו, גז, רוצח, מקלט, לוי, דרך, ונשל הברזל, לחיים, איתן, חמס, זרוע, כסף, עץ, צדק, ספר, שמש, להשחית (לכרות). **שעשועי דאורייתא** - פטר חמור, מליקת עופות. 1. עץ מאכל, עץ שלא למאכל, עץ הגרון. 2. "לבלתי רום... בקרב ישראל". 3. "צדיקים. צדק צדק". 4. "אבות". 5. "האשה ההוא". 6. לוי, אשר. **מילה בפרשה ראה** - שתי. "אניח הנחת יסוד" - כמו בפסוק: 'למען שתי', "לא פעם אחת אנדוד" - אלא שתי פעמים, "בהפך הערב אז אגיע" - ההפך מערב=שתי, "מהכד תלגמי - ואופיע!" - תלגמי=שתי. **טמונות בפרשה** - 1. "ביער" (יטה), 2. "עץ מאכל" (ככ), 3. "ואיש אחר יחללנו" (כו), 4. לב רך - "רך הלבב" (כח), 5. "לא תוסיפון לשוב בדרך" (יז, טז), 6. "אין שירות אלא מעומד" (רש"י יח, ה), 7. "ושוטרים" (טז, יח), 8. "לא ירבה לו סוסים" (יז, טז), 9. "בגרון" (יטה), "לנדח עליו גרון" (כ, יט), 10. "האדם עץ השדה" (כ, יט), 11. "ומדדו אל הערים" (כא, ב), "ושלשת את גבול ארצך. שיהא מתחלת הגבול עד העיר הראשונה של עיר מקלט, כשעור מהלך שיש ממנה עד השניה. וכן משניה, לשלישית. וכן מן השלישית, עד הגבול השני של ארץ ישראל" (רש"י י"ט, ג), 12. "ולא ישיב את העם מצרימה" (יז, טז), 13. "שום תשים עליך מלך" (יז, טו), 14. "רגל ברגל" (יט, כא) **טמונות בהפטר** - 1. חלזון - "לא בחפזון תצאו ובמנוסה לא תלכו" (ג, יב), 2. "עין בעין" (ג, ב), 3. "התעוררי" (ג, יז), "עוררי" (ג, בא), 4. "ובצל ידי כסיתך" (ג, טז) **שאלה לשלחן השבת דברים** - שאלנו: כיצד שייך בכלל להגיע לדרגת 'נבון' הלא אם בדור המדבר, דור דעה, לא הצליח משה למצוא נבונים, הכיזדו אנו כיום מבקשים בכל יום מהקב"ה שיחוננו בינה? כמה מעיקרי התשובות שהתקבלו במערכת: 1. נבון הוא המבין דבר מתוך דבר, בדורו של משה למדו כולם הישר ממשה עד כפי גבול השגתם, ולא נותר להם מה לחדש בעצמם. 2. היו נבונים, אך כלפי משה לא יכלו לחדש דבר חדש בפלפולם, לכן בעיניו לא היו כאלה. (העמק דבר) 3. היו נבונים, אך לא מצא מספיק נבונים כדי לעשותם שרי עשרות. 4. הנבונים הבינו דבר מתוך דבר שתהיה שררה זו לעול עליהם ולפיכך נמנעו מלהתמנות. (להורות נתן) 5. הבינה ניתנה לישראל רק לסוף 40 שנה. (כלי יקר) 6. מצא חכמים שהינם גם נבונים, אך מכל מקום תוארם הוא: חכם. (חת"ס)

ניתן להשיג את העלון:

במייל: ע"י שליחת מייל בקשה אל: temunabaparashah@gmail.com - מלמדים, תלמודי תורה ובתי ספר - נא ציינו זאת.

ב: 'לדעת', 'אידישער וינקל' (באידיש) ו'דרשו'.

בירושלים: בחנות 'פיצוחי בית ישראל' רח' בית ישראל 1, ובמערכת.

טמונות בפרשה

זהו חידון משעשע מתמונות הרומזות על פסוקים ומושגים מהפרשה ומפירוש רש"י.
(תוכלו למצוא תשובות במדור 'תשובות')

אדגיש, כי אין הכוונה להמחיש את הפסוקים כלל, אלא רק בדרך רמז וכפל לשון. (מומלץ לציין זאת לילדים)
אשמח לקבל רעיונות, חידוקים והערות: temunabaparashah@gmail.com
כמו"כ להצטרפות לרשימת התפוצה ולהקדשות ניתן לשלוח בקשה למייל הנ"ל.

מקרא רמת קושי: רגיל קשה

מחשבה טובה
 התשובה לטמונה זו
 תתפרסם בע"ה בגיליון הבא

תשובה לגיליון הקודם
 "לא תעשו כן לד' אלוהיכם" - איסור
 מחיקת שם ד' (יב,ד)

טמונות בהפטרה

הפטרת שופטים "אנכי אנכי" (ישעיהו נא' יב' - נב' יב')

